

Coordinadora
Catalana de Fundacions

Trobada de fundacions de Tarragona i Terres de l'Ebre

30 d'octubre de 2019

Amb la col·laboració de:

XARXA SANTA TECLA
Sanitària i Social
a Tarragona des de 1171

Coordinadora
Catalana de Fundacions

Les fundacions: què ens caracteritza? què ens fa diferents?

Pere-A. Fàbregas

President Coordinadora Catalana de Fundacions

Tarragona, 30 octubre 2019

Índex:

1. Què és una fundació ?
2. El sector fundacional a Catalunya
3. La filantropia a Catalunya
4. La Coordinadora Catalana de Fundacions
5. Una reflexió de futur
6. Epíleg

1. Què és una fundació ?

1. Què és una fundació ?

Entitat sense finalitat de lucre

Que administra uns bens per assolir uns objectius

Uns objectius que fixa **LA VOLUNTAT DEL FUNDADOR**

Però que no poden beneficiar al fundador

Han de ser fins d'**INTERÈS GENERAL** en benefici de la societat

L'òrgan de govern d'una fundació es el **PATRONAT**

- que vigila que es compleixi la voluntat del fundador i que es facin bé les coses
- El càrrec de Patró es gratuït
- Però, els Patrons tenen la responsabilitat

1. Què és una fundació ?

La Generalitat té el **PROTECTORAT** de les fundacions de Catalunya

- Que regula i supervisa la tasca dels Patronats, amb facultats d'inspecció i sanció

En cas de liquidació, els bens d'una fundació van a una altra d'objectius similars o a l'Administració Pública

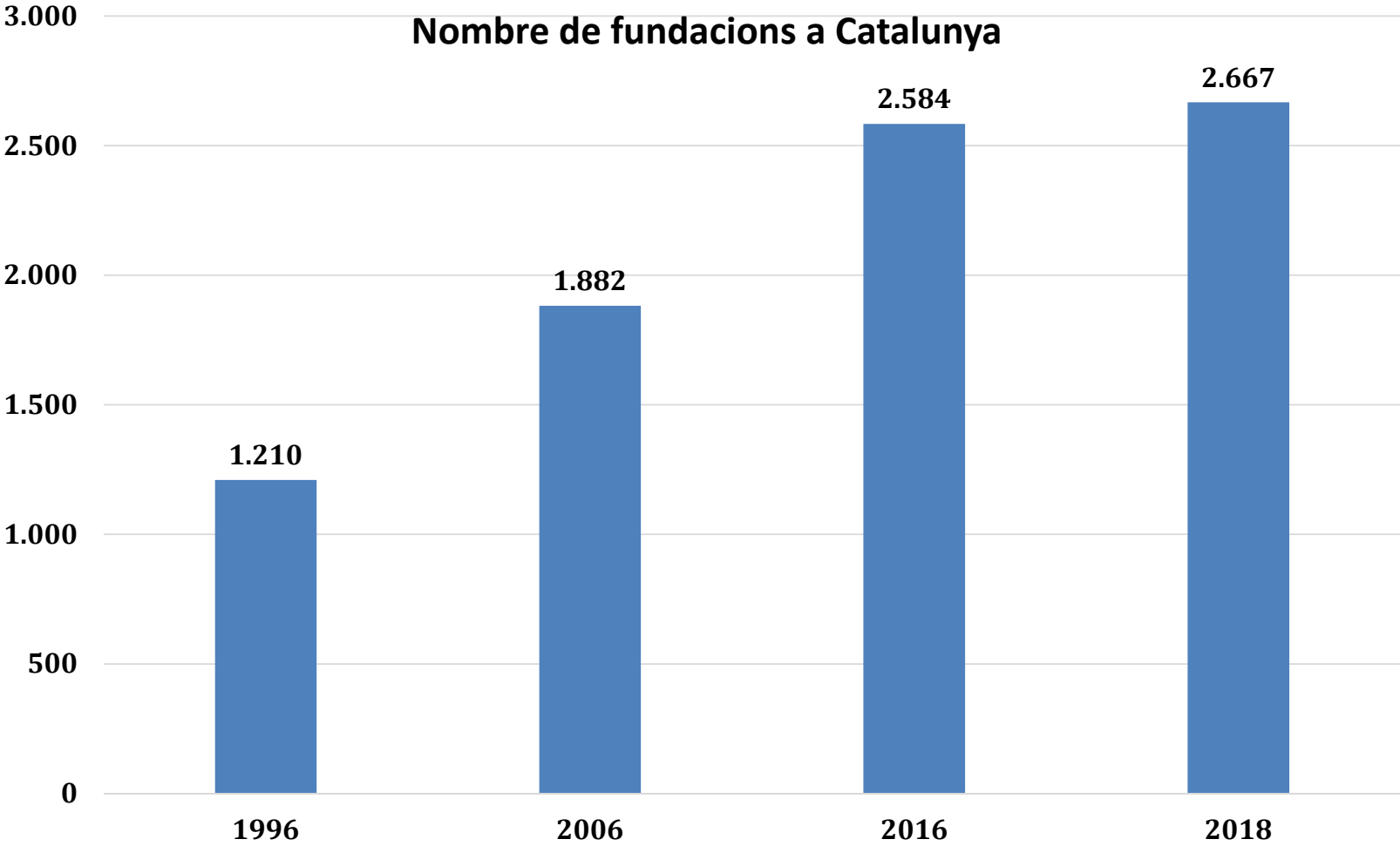
- Els bens o diners no tornen mai al fundador

Una fundació no té amo, l'amo es la societat

2. El sector fundacional a Catalunya

Tradició i Modernitat

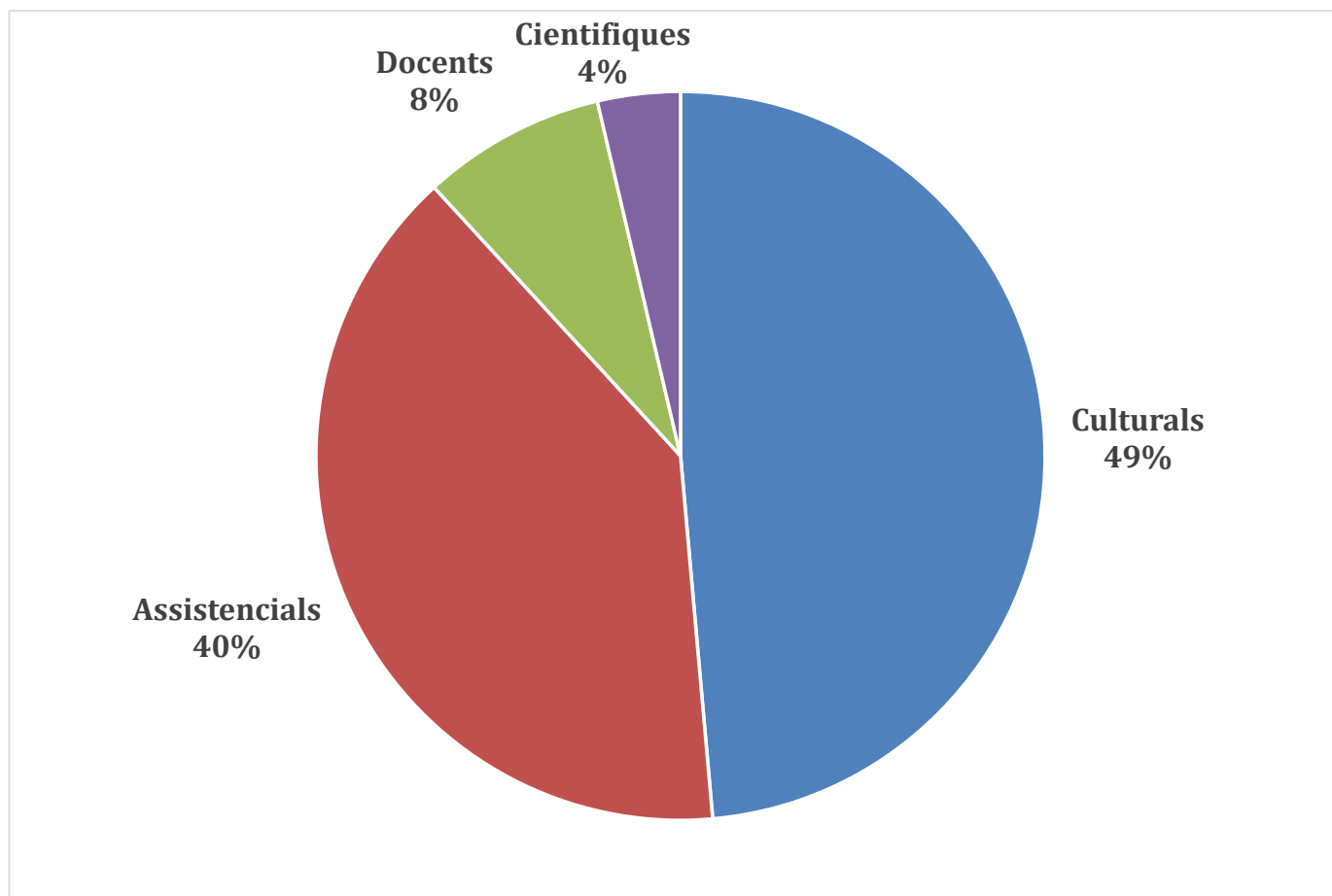

Sectors d'Activitat

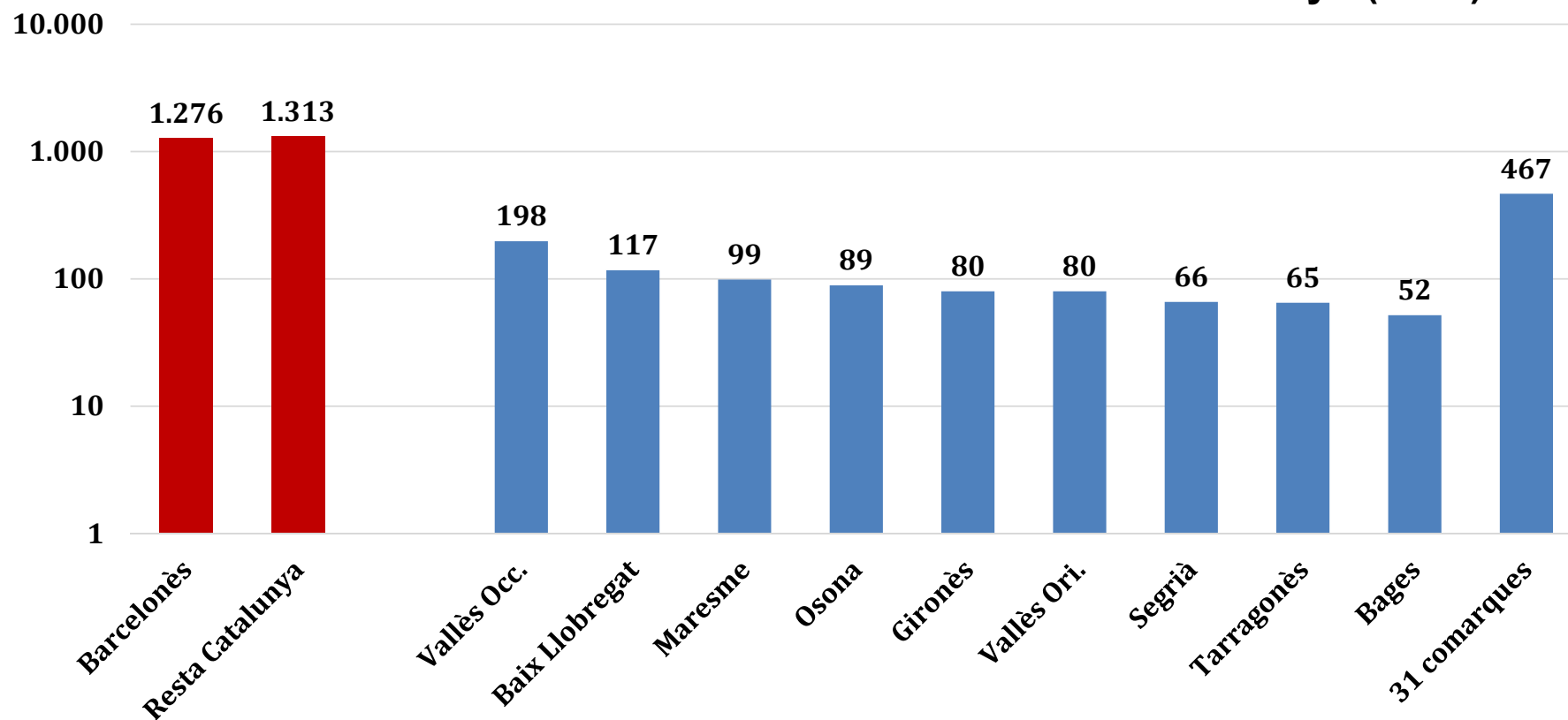
Àmbits d'actuació de les fundacions a Catalunya (2018)

Presència al Territori

Presència territorial de les fundacions a Catalunya (2018)

Ocupació i Voluntariat

Personal assalariat i voluntariat (2016/2017)

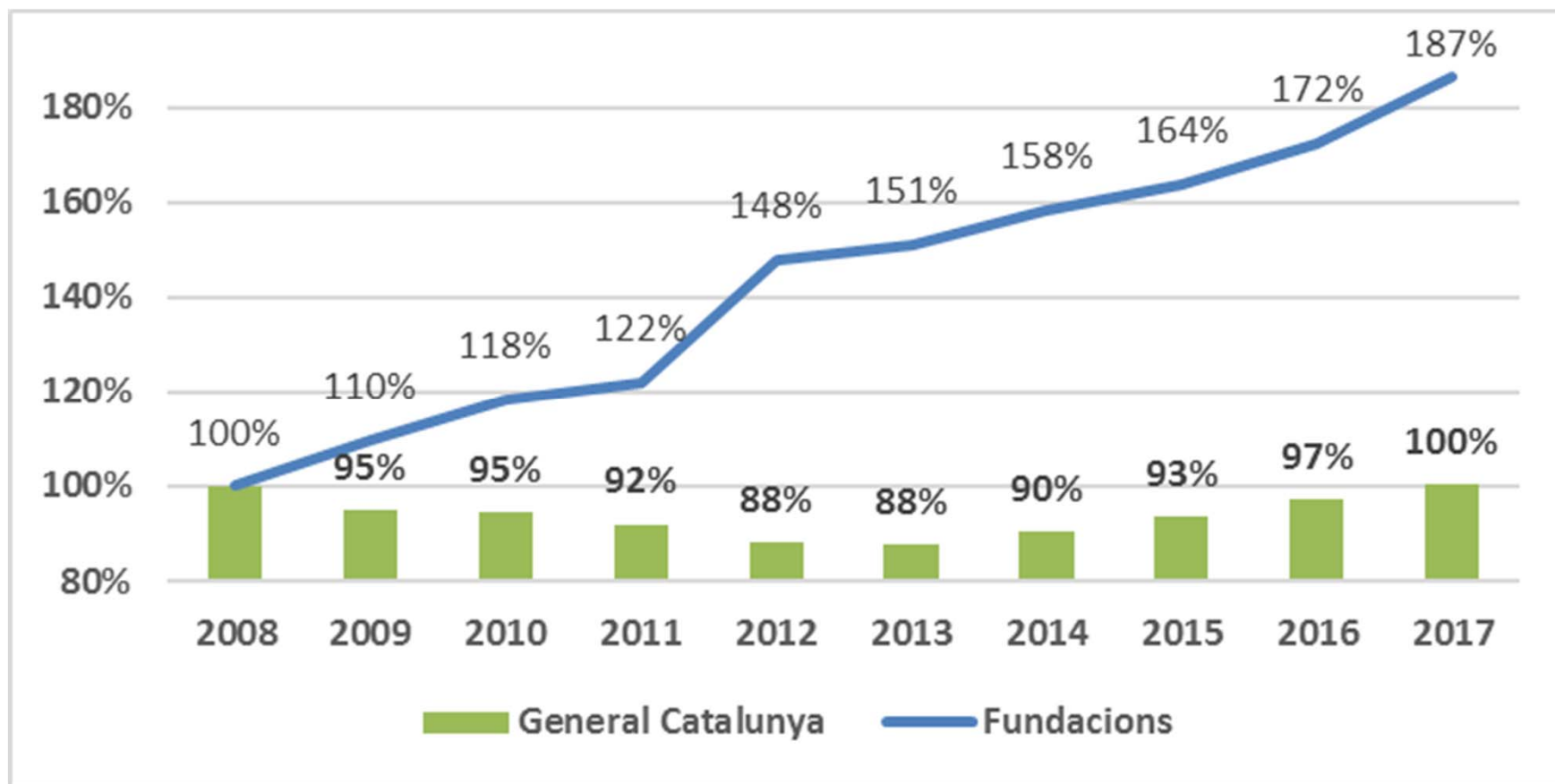
Concepte	2016	2017	Variació
Personal assalariat	76.383	82.688	8,3 %
Persones voluntàries	35.919	41.853	16,5 %
Total	112.302	124.541	10,9%

Font.- Observatori de les Fundacions

Ocupació i Voluntariat

Resiliència a la crisi, evolució de l'ocupació. [índex 2008 = 100]

El sector fundacional a Catalunya

Es un sector dinàmic amb un creixement continuat

Present en pràcticament totes les activitats del país, tant de l'economia com de la societat

Competint amb altres institucions públiques i privades, amb el nostre estil de fer les coses, amb:

- Proximitat
- Humanisme
- Altruisme
- Generositat
- Responsabilitat
- i Valors

Cal recordar que a Catalunya treballant fundacions de dret català, espanyol i canònic

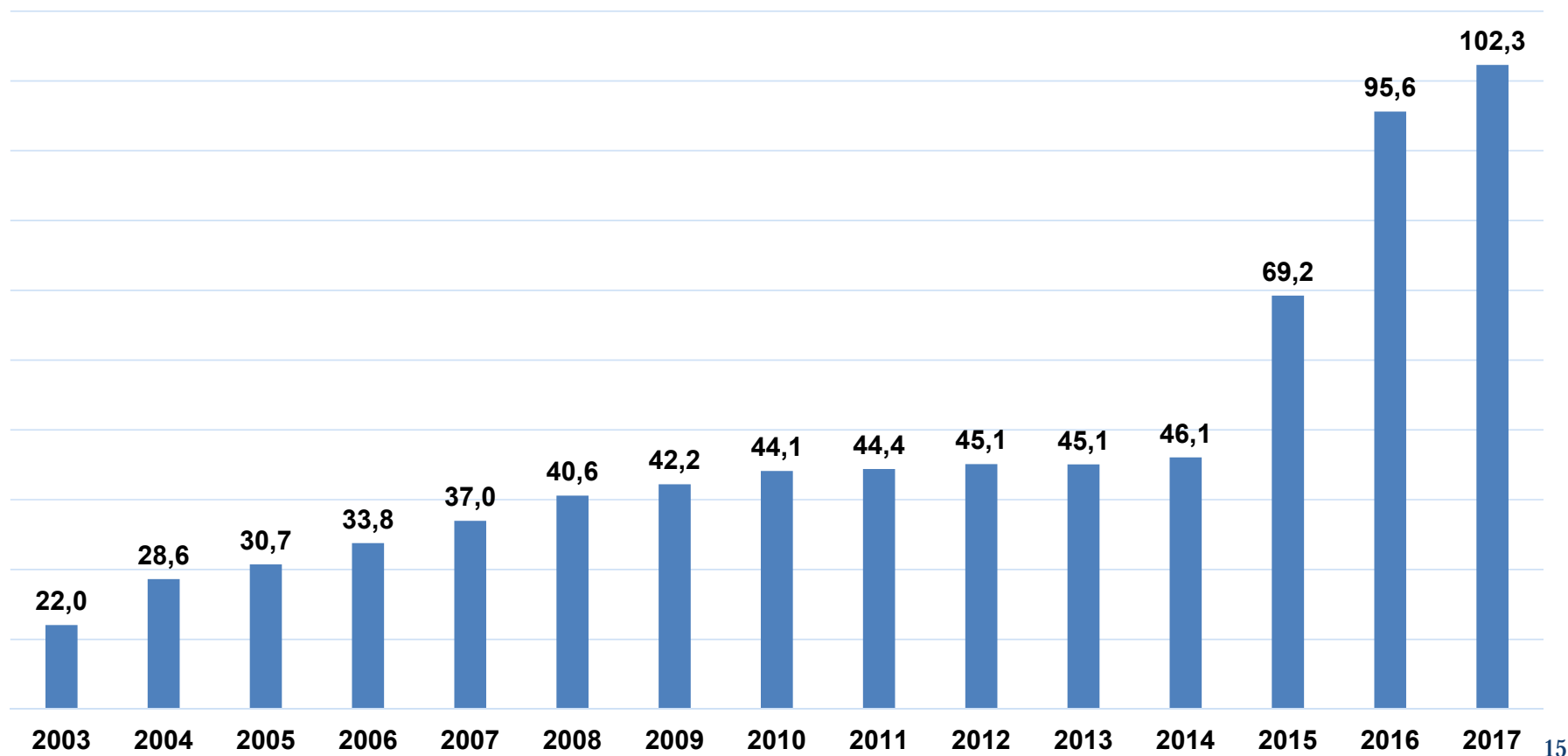

3. La filantropia a Catalunya

IRPF - Donacions

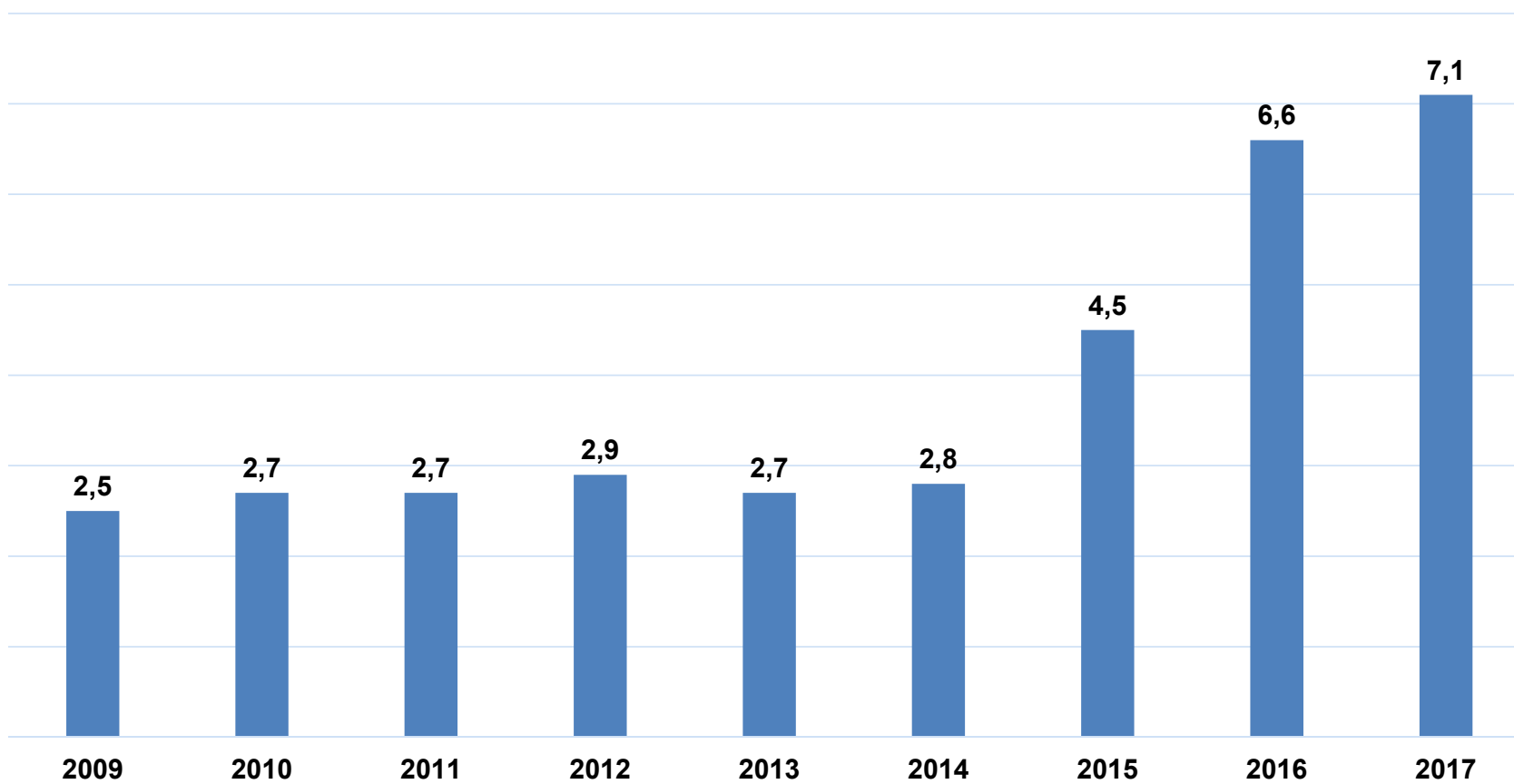
Catalunya – Donació total (milions d'euros)

IRPF - Donacions

Tarragona (pvcia) – Donació total (milions d'euros)

La filantropia a Catalunya

Xifres amb un gran creixement en els darrers anys (x4)

- Tant per nombre de donants (x2) com per donació mitjana (x2)

Però encara lluny dels països més avançats

Per diferents motius:

- Poc desenvolupament de la sensibilitat de tornar a la societat
- Pressió fiscal alta amb relació a la mitjana europea
- Avantatges fiscals poc avançades pels donants
- Imatge no sempre positiva dels grans donants
- Potser exagerada confiança en l'Estat

4. La Coordinadora Catalana de Fundacions

La Coordinadora Catalana de Fundacions

Iniciada per les pròpies fundacions en el 1978 (41 anys)

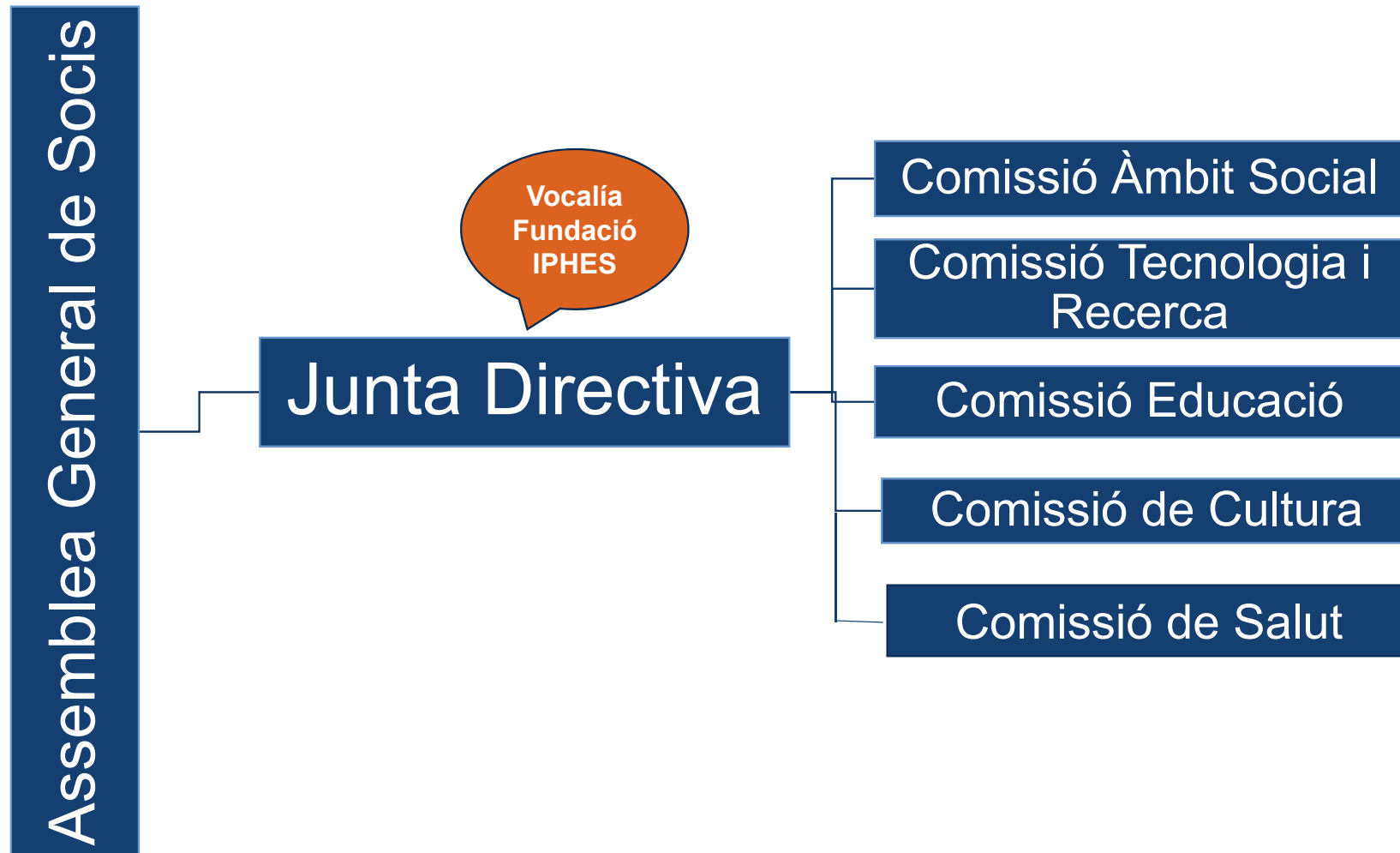
FINALITATS

- Representació del sector davant de: la Administració Pública, altres institucions, i també, els mitjans de comunicació
- Facilitar la relació entre les fundacions del país: comissions, *networking*, trobades, etc.
- Serveis a les fundacions: assessorament, formació, serveis de suport i altri
- Assessorament als que volen constituir fundacions
- Difondre i fer conèixer el sector amb treballs de l'Observatori de Fundacions

632 fundacions associades, de tots els sectors, amb tendència creixent

Única institució de segon nivell del sector fundacional de Catalunya

La Coordinadora Catalana de Fundacions

Qüestions i qüestions

EXEMPLES TEMES GENERALS

Els canvis de marc legislatiu

- 2014. Llei Protectorat i Llei Transparència
- 2014. Reglament de Llei Prevenció Blanqueig
- 2015. Compliance – Codi Penal.
Responsabilitat persones jurídiques
- 2018. Ordre Transparència

Les regulacions fiscals

Els valors reputacionals i el reconeixement dels valors de les fundacions

La filantropia transfronterera

La modernització del sector

EXEMPLES TEMES SECTORIALS

F. Àmbit Social

- Futura Llei Economia Social i Decret Regulador Empreses Socials

F. Educació

- Fiscalitat aportacions famílies

F. Universitats Públiques

- Llindars contractació Llei Contractes Sector Públic

F. Adscrites al Sector Públic

- Requeriments Intervenció GENCAT (sector propi)

La Coordinadora Catalana de Fundacions

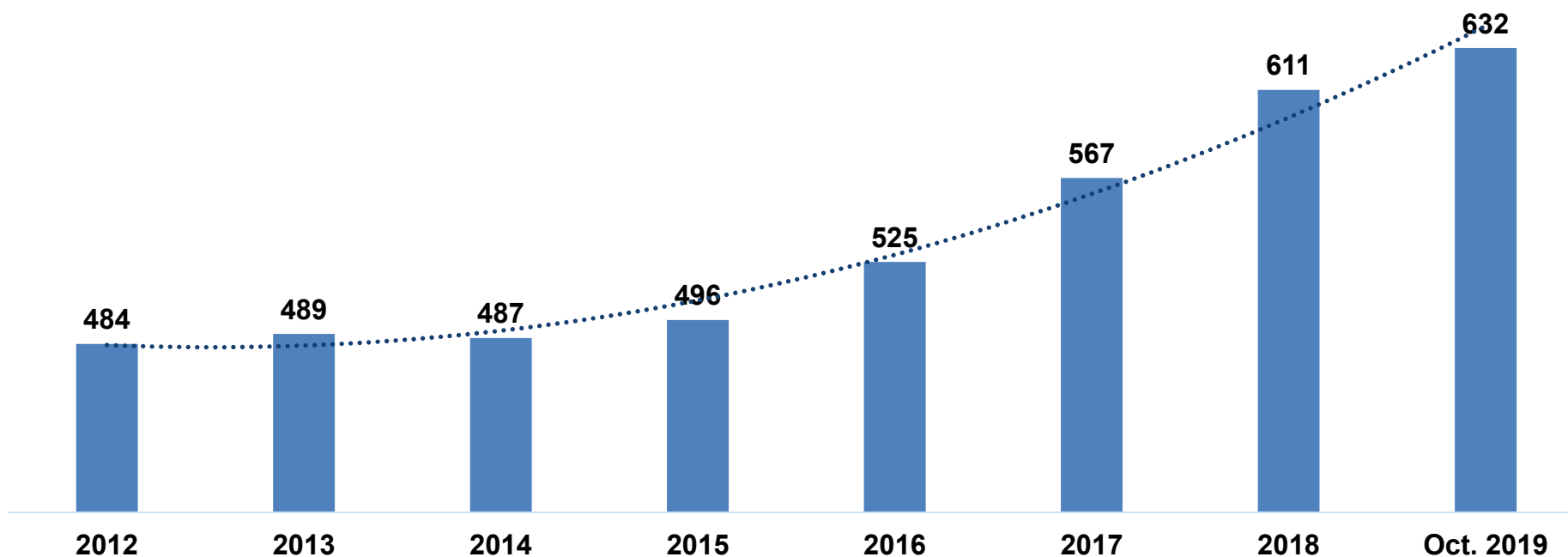
ALGUNES ACTIVITATS I SERVEIS

- Eines de comunicació al soci: Coordinadora Informa, Coordinadora al dia
- Visibilitat a la societat: Notes de premsa, articles, entrevistes, etc
- Internet i Xarxes Socials: Nou portal (ccfundacions.cat), twitter, facebook
- Directori de Fundacions
- Borsa de Treball
- Formació
- Instruments de transparència del sector: Balanç Social i Codi Bon Govern
- Crear coneixement de Sector: L'Observatori de Fundacions
- Assessorament jurídic especialitzat
- *Networking* entre Fundacions
- Assessorament als promotors de noves fundacions
- Impuls a la modernització del sector

La Coordinadora Catalana de Fundacions

Evolució del nombre de socis

La Coordinadora Catalana de Fundacions

ALGUNS RESULTATS DELS DARRERS CINQ ANYS

- **Socis.-** Tenim més socis que mai, hem passat de 487 (2014) a 632 (ara), un creixement de pràcticament el **30%**
- **Formació.-** Increment espectacular de 87 alumnes (2014) a 513 (2018), s'han multiplicat per **sis vegades**
- **Comissions.-** Han passat de 2 (2014) a 5 (2019), multiplicant-se per **2,5 vegades**
- **L'Observatori de Fundacions.-** Fonamental per conèixer i estudiar el sector i permetre explicar-lo a al societat creant coneixement i opinió (2018)
- **Govern, direcció, Recursos.-** Hem renovat la Junta Directiva i la Gerència, modernitzant els processos i les activitats, disposant d'una nova seu social. Els ingressos s'han incrementat en un **46%** sense tocar quotes en 10 anys, ni rebre cap subvenció pública
- **Tot això ha portat a una imatge d'un nou dinamisme, compromís, i professionalització de la Coordinadora al servei de les Fundacions.**

5. Una reflexió de futur

Una reflexió de futur

Si no dius qui ets ...

Algú dirà el que no ets ...

Dra. Clara de Uribe (ESRP – UB)

Quina es la imatge de les fundacions?

HI HA GENT QUE DIU ?

- Les fundacions es fan per evadir impostos
- Hi ha hagut molts escàndols en fundacions
- Son una cosa de rics

PERÒ, TAMBÉ EN HI HA QUE DIUEN?

- Les fundacions fan el bé a la societat
- Què és més altruista que donar un patrimoni que no es podrà recuperar mai?
- Quantes necessitat de les més punyents es poden suavitzar per las tasca esforçada de les fundacions?
- Què passaria si no hi hagués fundacions?

Malgrat els treballs i esforços de servei de les fundacions per fer una societat més humana i més integradora no tothom en té una bona imatge

Tindríem que avançar en REPUTACIÓ CORPORATIVA

Una reflexió de futur

LES FUNDACIONS

- Venim de molt lluny
- Hem de fer coses bones per l'interès general
- No som propietat de ningú
  - Per això, som les úniques persones jurídiques, que tenim un Protectorat públic que ens vigila i controla
  - Diu la Llei del Protectorat (2014): “[El Protectorat] *exerceix prerrogatives pròpies de l'Administració pública sobre entitats de naturalesa jurídica privada que en altres persones jurídiques d'identica naturalesa es considerarien **exorbitants***”
- La regulació es molt exigent
- L'Estat reconeix que el que fan es bo per la societat, sigui una tasca substitutòria o complementaria de la actuació pública, i per això, els hi dona avantatges fiscals
- Aquesta estructura de funcionament, d'una certa complexitat i control avançat, només la tenen les fundacions
- **No hi ha cap altra figura jurídica amb un tipus de marc tant exigent**

Camins de millora

1. Ser conscients de la problemàtica
2. Construir **un discurs** realista i integrador de les virtuts de les fundacions per la societat actual
  - Creant **instruments d'anàlisi**, reflexió i coneixement: L'Observatori
  - Fent un **relat**, un missatge motivador, amb components racionals, però també emocionals
  - **Formant** a les persones de les fundacions en aquest missatge, i també als nens de les escoles
  - **Difonent** el relat de forma permanent en tots els escenaris possibles, els favorables i els no favorables
  - **Buscant** activament oportunitats de difusió
  - **Involucrant** a tot el sector en un cert activisme
3. Hem de conèixer la **dimensió econòmica i social** del sector fundacional del país
  - Per avaluar la seva gran importància relativa
  - Per diferenciar-se d'altres sectors a on no hi ha informació agregada, o hi ha un gran desconeixement

Camins de millora

4. Conèixer com es van introduint els **instruments de modernització**, en els que es tindria que buscar el lideratge, esperonant el canvi

- Transparència
- Bon Govern
- Balanç Social

- Polítiques de gènere
- Compliance
- Transformació digital

- Innovació
- Avaluació d'impacte
- Mediació

- Governança democràtica
- Medi Ambient
- I tants d'altres ...

5. Refermar el valor inaudit de **la falta d'afany de lucre**, i dels **càrrecs gratuïts** dels Patronats

- Que tant poques institucions, a part de les fundacions, busquen i practiquen

- Avui dia, sembla que no tingui valor, l'acte de **DONAR**,
  - sense poder obtenir rendiments, ni devolucions, ni favors a canvi de la donació

  - I assumint tota la responsabilitat de manera altruista i gratuïta

Camins de millora

6. Treballar fortament per fer avançar el sector en **transparència**, per crear una base sòlida de serietat i obertura a la societat i als *stakeholders* que faci avançar el reconeixement social
7. Desenvolupar **l'orgull de pertinença** al sector fundacional, comunicant-lo permanentment a la societat que ens envolta
8. Lluitar per el **reconeixement social dels donants, dels filantrops**
  - S'han de superar les insinuacions permanents de que no paguen impostos, o que els diners han sortit de llocs obscurs, o que seria millor que els administres l'Estat

Aquest tindria que ser un dels grans objectius de la Coordinadora:

- **acompanyar al sector**
- **per tal de construir una REPUTACIÓ CORPORATIVA forta i sòlida**
- **que permetés el reconeixement i el respecte de la societat a la que serveixen les fundacions**

6. Epíleg

Epíleg

Només dues referències que ens poden acompanyar

L'escriptor irlandès Bernard Shaw deia que:

- ***hi ha gent que resol problemes***
- ***I hi ha gent que busca creativament problemes per resoldre***

Mentre que l'expert nord americà en estratègia, John L. Petersen afirmava, en el 2012, que:

- ***El futur no només succeeix,***
- ***nosaltres fem que succeeixi***

Coordinadora
Catalana de Fundacions

Gràcies!